

Arkivnr: 2015/6776-2

Saksbehandlarar: Gerd Kjersti Ytre-Arne, Linda Farestveit, Nina Ludvigsen, Torbjørn Mjelstad,
Marianne Haaland, Torunn Ask.

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Opplærings- og helseutvalet		18.08.2015
Fylkesutvalet		27.08.2015

Tiltak for å redusere fråfall og auke gjennomføring i vidaregåande opplæring

Samandrag

Fylkesrådmannen viser til verbalforslag punkt 27. i Fylkestinget 9. - 10. desember

En lang rekke tiltak er satt i verk for å redusere fråfall og øke gjennomføring i vidaregåande skole. Fylkestinget ber om at det gjennomføres en samlet oppstilling og evaluering av disse tiltakene. Denne skal være klar enten i forbindelse med tilstandsrapporten for vidaregåande skoler, eller senest for behandling i fylkestinget i oktober 2015.

Auka gjennomføring i vidaregåande opplæring er forankra i Hordaland fylkeskommune sitt hovudmål «Auka læringsutbytte og fullføring». Hordaland fylkeskommune ligg om lag på landsgjennomsnitt når det gjeld fullføring etter 5 år, men ligg over landsgjennomsnitt etter 10 år. Dei gode tala her kan vere eit resultat av arbeidet som vaksenopplæringa gjer i høve til informasjon og oppretting av skuleplassar for unge vaksne. Hordaland er det fylket som har den største breidda i vaksenopplæringstilbodet innan yrkesfaga.

I alt arbeidet fylkeskommunen gjer med betre gjennomføring, er det to pilarar som er viktige. Den eine er korleis vi kan førebyggje at elevar sluttar, og den andre er korleis vi kan tilbakeføre dei elevane som trass alle forsøk har slutta i vidaregåande opplæring.

Fylkesrådmannen har sett inn store ressursar dei siste åra for å bidra til at fleire står. Tiltaka er finansiert gjennom overføringar frå Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet i tillegg til midlar over fylkesbudsjettet. Ny GIV som no er vidareført i *Program for betre gjennomføring* og FYR-satsinga, er dei områda som har hatt størst merksemd, og som har fått dei største tilskota dei siste åra. Døme på tiltak:

- Tydeleggjering av skulane sitt ansvar for å identifisere, kartleggje og følgje opp elevar som kan vere i faresona for å slutte.
- Fylkeskommunen samarbeider med kommunane om dei kommunevise gjennomføringstala.
- Fylkeskommunen har investert i programvare for å få gode data som gjer det mogleg for skulane å følgje elevane tettare opp.
- Om lag 1000 lærarar har gjennomført kurs i grunnleggande ferdigheiter.
- 300 lærarar frå yrkesfaglege programområde blir skulert i perioden 2014 – 2016 for å gjere fellesfaga meir yrkesretta.
- Ekstra tiltak for å styrke opplæringa i overgangen Vg2 - Vg3/lære.
- Tilbod om studieverkstad til elevar som treng ekstra tilpassa opplæring
- Eige fylkeskommunalt opplæringskontor for å styrke samarbeidet skule-arbeidsliv for dei som treng ekstra støtte for å skaffe seg læreplass.
- Avklaringsamtalar med elevar som er på veg til å slutte for å gje dei eit tilbod, og få dei tilbake til skulen.

- Styrking av tilbudet til OT-ungdommar gjennom etablering av Hyssingen produksjonsskule i januar 2015.

Det finst lite forskning på kva tiltak som verkar og for kven. Hordaland fylkeskommune har no søkt om å få vere med i eit nytt forskingsprosjektet, initiert av Kunnskapsdepartementet, der dei vidaregåande skulane skal prøve ut tiltak som kan ha effekt for å auke gjennomføringa. Forskingsprosjektet vil eventuelt bli gjennomført i samarbeid med Nordlandsforskning, HEMIL-senteret og Oxford Research. Kunnskapsdepartementet kjem med si avgjerse i januar 2016.

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet tek fylkesrådmannen si sak til etterretning.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 01.07.2015

Innleiing

Fylkestinget 9. - 10. desember 2014

Det kom følgjande verbalforslag punkt 27:

«En lang rekke tiltak er satt i verk for å redusere frafall og øke gjennomføring i videregående skole. Fylkestinget ber om at det gjennomføres en samlet oppstilling og evaluering av disse tiltakene. Denne skal være klar enten i forbindelse med tilstandsrapporten for videregående skoler, eller senest for behandling i fylkestinget i oktober 2015.»

Auka gjennomføring i videregående opplæring er forankra i Hordaland fylkeskommune sitt hovudmål «Auka læringsutbytte og fullføring». All pedagogisk verksemd ved skulane skal byggje opp under hovudmålet. Frå klasserom og verkstad til kontor og andre arenaer skal vi følgje opp kva elevane skal lære, vite kva dei har lært og kva ein gjer når dei ikkje lærer det som er forventa til ulike tidspunkt. Det er sett inn styrka innsats for betre gjennomføring gjennom:

- Tidleg og systematisk innsats for å identifisere elevar som står i fare for å ikkje fullføre.
- Tett oppfølging og tilpassa opplæring med fokus på meistring og motivasjon.

I alt arbeidet fylkeskommunen gjer med betre gjennomføring, er det to pilarar som er viktige. Den eine er korleis vi kan førebyggje at elevar sluttar, og den andre er korleis vi kan tilbakeføre dei elevane som tross alle forsøk har slutta i videregående opplæring. Kunnskapsdepartementet har utarbeidd eit rammeverk for betre gjennomføring som legg føringar for alle tiltak fylkeskommunane set i verk.

Rammeverk for betre gjennomføring i videregående opplæring

KD:2014

Sidan reform 94 har dei gjennomsnittlege tala for gjennomføringa for Hordaland fylkeskommune og landsgjennomsnitt vore stabilt på rundt 70 %. Regjeringa sitt mål i satsinga "Ny GIV" var at den skal aukast til 75 % innan 2015. Etter vedtak i fylkestinget i Hordaland i 2012 blei mål for gjennomføring over fem år i Hordaland sett til 80 %.

Gjennomføringsbarometeret 2014

	2002-kullet		
	5 år	10 år	Økning
Nasjonalt	68,3	77,7	9,3
Østfold	67,2	75,3	8,0
Akershus	71,7	79,7	8,0
Oslo	72,3	79,6	7,3
Hedmark	63,9	73,1	9,3
Oppland	71,0	79,8	8,8
Buskerud	68,9	77,2	8,3
Vestfold	64,6	74,8	10,2
Telemark	67,9	76,6	8,7
Aust-Agder	68,2	78,2	10,1
Vest-Agder	71,2	80,5	9,3
Rogaland	71,3	80,0	8,7
Hordaland	69,7	79,9	10,3
Sogn og Fjordane	72,3	82,2	9,9
Møre og Romsdal	70,0	80,5	10,5
Sør-Trøndelag	73,3	81,5	8,2
Nord-Trøndelag	70,6	80,7	10,2
Nordland	59,8	72,5	12,8
Troms	60,6	73,1	12,6
Finnmark	52,6	66,7	14,1
Høyeste verdi	73,3	82,2	14,1
Laveste verdi	52,6	66,7	7,3
Høyeste - Laveste	20,7	15,5	6,9

Som tabellen til venstre viser har Hordaland ein gjennomføringsgrad på 70,1 % etter 5 år. Høgste verdi for gjennomføring er 76,1% og den lågaste er på 55,3 %. Det vil seie at Hordaland ligg omtrent på gjennomsnittet som er 70,6 %.

Tabellen viser at biletet endrar seg om vi ser på gjennomføringstala etter 10 år. Då er tala for Hordaland 79,9 %, altså ein auke på 10,3 %. Nasjonalt er talet 77,7 %, ein auke på 9,3 %.

Moglege forklaringar kan vere at vaksenopplæringa i fleire år har gitt vaksne yrkesfagleg utdanning som næringslivet og den enkelte treng. Med eit stadig breiare utdanningstilbod og eit betre samarbeid med det lokale næringslivet, er vaksenopplæringa i Hordaland det fylket med størst breidde innan yrkesfag.

Dei fleste av dei som sluttar undervegs fullfører deler av opplæringa, som seinare kan byggas ut til full videregående kompetanse

Gjennomføringsbarometeret 2014

Gjennomføringsbarometeret for 2014 viser at det framleis er yrkesfaga som har lågast gjennomføring. Dersom ein tar høgde for grunnskulepoenga elevane har med seg inn i videregående opplæring, er det like stor del som fullfører og består blant elevar i yrkesfaglege utdanningsprogram, som blant elevar i studieførebuande utdanningsprogram.

Gjennomføringsbarometeret 2014

Fullført og bestått innen fem år

	2005-kullet	2006-kullet	2007-kullet	2008-kullet
Nasjonalt	70	69,5	69,3	70,6
Østfold	65	65,8	64,2	65,6
Akershus	73	74,2	74,0	74,7
Oslo	73	75,6	75,5	75,2
Hedmark	65	67,3	68,6	67,8
Oppland	69	68,0	67,6	69,5
Buskerud	69	67,5	68,8	71,2
Vestfold	69	67,3	67,2	69,1
Telemark	68	68,1	69,0	70,2
Aust-Agder	66	67,5	67,4	70,6
Vest-Agder	71	70,8	71,4	73,4
Rogaland	72	72,8	71,5	73,1
Hordaland	70	71,5	69,1	70,1
Sogn og Fjordane	75	76,1	74,4	76,7
Møre og Romsdal	74	70,7	71,0	72,9
Sør-Trøndelag	72	69,9	69,4	69,7
Nord-Trøndelag	70	66,4	69,5	70,8
Nordland	65	61,2	61,3	62,6
Troms	63	60,6	62,6	64,1
Finnmark	51	48,9	48,5	55,3
Høyeste verdi	75	76,1	75,5	76,7
Laveste verdi	51	48,9	48,5	55,3
Høyeste - Laveste	24	27,2	27,0	21,4

Ny GIV.

For å bidra til at fleire elevar gjennomfører vidaregåande opplæring, starta Kunnskapsdepartementet opp prosjektet Ny GIV i 2010. Dette skulle vere ein nasjonal dugnad for å auke gjennomføringa og hindre fråfall. Ny GIV bestod av fleire delprosjekt og tiltak, men *Overgangsprosjektet og Oppfølgingsprosjektet*, som starta i 2010 og var ferdig i 2013, var dei sentrale prosjekta. Ny GIV er i dag vidareført gjennom **Program for betre gjennomføring** som er slått saman til eitt nasjonalt prosjekt.

I Hordaland blei den største endringa etter Ny GIV eit større samla fokus på tidleg innsats mot elevar som står i fare for å slutte. Avklaringssamtalar (samtalar med elevane før dei sluttar) gir resultat ved at OT raskt får kontakt med ungdommen. Då er det mogleg å fange opp problematikk som elles kan utvikle seg når ein går lenge ledig. Dette viser seg på statistikk over «ukjende». Talet på «ukjende» er sterkt redusert i Hordaland, men det er fortsatt ei utfordring å få oversikt over dei eldste i gruppa. Erfaringar som er gjort etter satsinga, er at tiltak som blir sett inn må vere konsentrerte, basert på færre ordningar og på faste strukturar og samarbeids-partnarar. I tillegg er forankring i styringslina hos samarbeids-partnarane heilt sentral. Forarbeidet, forankringa og arbeidet med Hyssingen produksjonsskule er såleis den største satsinga til no som oppfyller denne målsettinga i tillegg til samarbeidet med NAV om Ungdomsmottaket i Bergen.

Målet med overgangsprosjektet var å sikre ein god overgang mellom ungdomstrinnet og vidaregåande opplæring. Eit nøkkeltiltak var styrka samarbeid mellom kommunar og fylkeskommunen. Overgangsprosjektet omfatta óg skulering av lærarar. Alle vidaregåande skular fekk tilbod om kurs til lærarane for å gjere opplæringa meir praktisk og interessant for elevar som slit, både fagleg og med motivasjonen. Hovudfokus i skuleringa var direkte knytt til intensivundervisninga og arbeid med grunnleggjande ferdigheiter i lesing, skrivning og rekning.

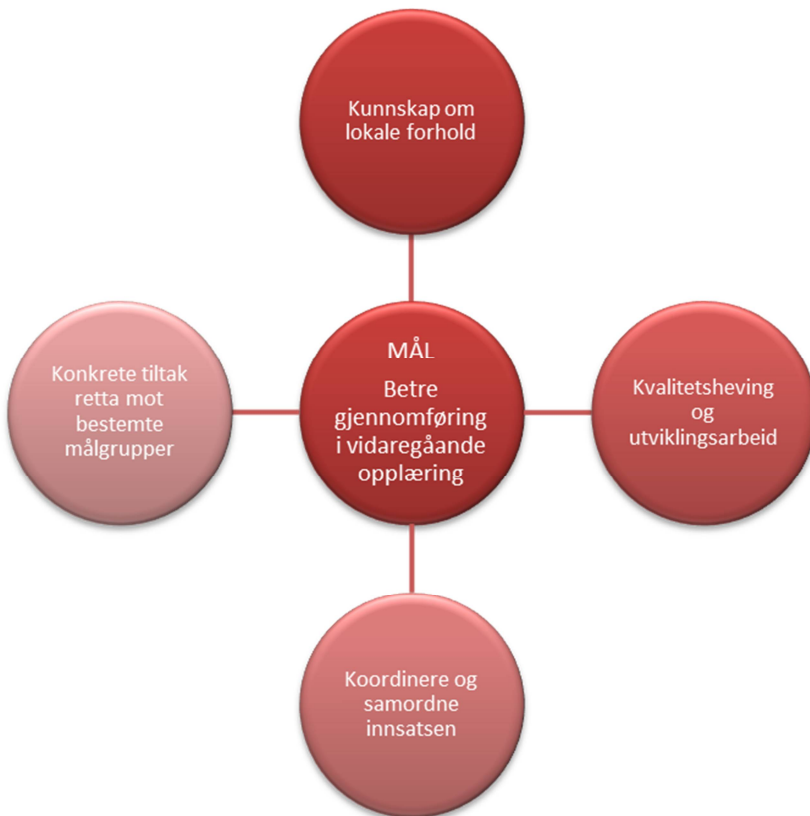
Rapport Ny GIV - Hordaland 2010 – 2013

Tiltak på fleire arenaer

Internasjonale studiar og undersøkingar som er gjort i regi av UDIR viser at det ikkje er eitt enkelt tiltak som verkar, men dersom ein ser heilskapen og samordnar innsatsen, vil vi få resultat på sikt. Vidare skriv UDIR på si heimeside:

«Arbeidet må foregå kontinuerlig og forankres som en del av hele skolens oppgave. I tillegg må skolen kunne samarbeide godt med et støttenettverk utenfor skolen, bestående av bl.a. Oppfølgingstjenesten, barnevernet og NAV. Det er viktig å ha en klar ansvars- og oppgavefordeling, slik at alle aktuelle personer og institusjoner vet når de skal trå til og hva de skal gjøre. Samtidig er det sentralt å opprettholde fokuset på arbeidet mot frafall.»

<http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/Sintef/Tiltak-mot-frafall-i-videregaende-opplaring-2007/>

Fylkeskommunen har sett i verk ulike tiltak for å auke gjennomføringa på ulike arenaer. Nokre av tiltaka er organisatoriske og dreiar seg om skuleutvikling og kvalitetsheving i skulane. Dette er tiltak som det er vanskeleg å måle på kort sikt.

I utvikling og gjennomføring av tilbod til gruppa som ikkje er i vidaregåande opplæring er målet at dei skal vere berekraftige og «saumlause». Det vil seie at dei ulike instansane har eit systematisk og føreseieleg samarbeid

både på system- og individplan. Oppfølgingstenesta skal ha ulike tilbod på ulike nivå, og etter ulike behov og med oppfølging av resultat. All kartlegging og innsøking skjer gjennom OT. OT har oppfølgings- og koordineringsansvaret, jfr opplæringslova si forskrift om oppfølgingstenesta. OT og PPT er organisert saman i Hordaland. Dette lettar samarbeidet mellom OT og PPT.

I april 2015 presenterte *Kunnskapssenter for utdanning* ei kunnskapsoversikt med systematisk gjennomgang over nokre sentrale forskingsrapportar på fråfall som ligg føre. Gjennomgangen viser at mange forskingsrapportar har funne årsakene til fråfall, og kva for elevar som er i risikosona. Rapporten seier vidare at ingen forskingsresultat finn svar på kva for tiltak som har effekt. Fleire norske forskarar med god innsikt i fråfallsproblematikk peikar på at det no er behov for meir målretta intervensjonar som blir følgt med metodisk robuste målingar av effektar av tiltak. På bakgrunn av denne rapporten set Kunnskapsdepartementet no i gang med nye forskingsprosjekt, denne gongen som randomiserte kontrollerte forsøk som undersøker kva for strategiar som verkar, under kva omstende og for kven. Målet med forskinga er å få gode skildringar av tiltak med konkrete tilrådingar om korleis dei skal utførast for å få den ønska effekten.

Fråfall i vidaregåande opplæring. En systematisk kunnskapsoversikt

<http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?c=Rapport&cid=1254008808778&lang=no&pagename=kunnskapssenter%2FHovedsidema>

Fylkesdirektør opplæring har meldt inn eit ønskje om å delta i ein studie i samarbeid med Hemil-Senteret, Nordlandsforskning og Oxford Research som handlar om nærværsfaktorar og auka fullføring. Avgjerda frå Kunnskapsdepartementet om kva for fylkeskommunar som får delta, kjem i februar 2016.

Tabellen under viser den samla oppstillinga over tiltak som er sett i verk for å redusere fråfall og auke gjennomføringa i vidaregåande skule i Hordaland.

Tiltak som er sett i gang i Hordaland fylkeskommune

Kompetanseheving

Yrkesretting av fellesfag – FYR (blir nærare forklart under)

300 lærarar blir kursa i perioden 2014 - 2016. Dei 93 første frå 8 skular var i Oslo hausten 2014. I tillegg til lærarane var det 1 frå leiinga på kvar skule som var med på siste del av kurset. Våren 2015 var det ein 4. skuleringsdag lokalt i Bergen. Hausten 2015 er det om lag 90 nye lærarar og 10 nye skular som blir skulerte, og dei siste skulane kjem med i 2016.

Grunnleggende ferdigheiter

Tilbod om skulebasert kompetanseheving for heile eller delar av personalet. Kursdeltakarane får kunnskap og kompetanse i lesing og leseopplæring på tvers av fag, og auka medvit om dei lese- og skrivekompetansar som blir kravd i ulike fag og yrke. Det er eit viktig mål at kurset skal setje varige spor i praksis. Det er 5 skular som har vore med i opplegget, og det er 4 nye skular som har søkt om støtte neste skuleår.

Kursa og rettleiinga i etterkant har vore arrangert av NLA Høgskolen og Høgskolen i Bergen.

Tilbakemeldingane frå lærarane som har tatt denne etterutdanninga er svært gode. Dei melder at kursrekka har gitt dei ei «leseverktøykasse» som dei kan nytte til å tilpasse undervisninga til den einskilde elev.

Styrking av grunnleggende ferdigheit er ei satsing som er forankra i [Stortingsmelding nr. 20 «På rett vei»](#).

Om lag 1000 lærarar har delteke på mindre kurs i grunnleggende ferdigheiter i regi av Kunnskapsdepartementet.

Kompetanseheving av lærarar som underviser minoritetsspråklege elevar

Styrking av tilbodet til minoritetsspråklege elevar med kort butid i Norge. Om lag 20 lærarar gjennomførte opplæringa i regi av Høgskulen i Bergen 2014/2015

Overgang frå grunnskulen - identifisering og kartlegging i samarbeid med kommunane

Systematisk samarbeid med kommunane

Sjølv om Ny GIV-prosjektet er avslutta, kjem det fortsatt informasjon frå kommunane om elevar som har vore med i NY GIV-prosjektet i grunnskulen. Desse elevane blir merka som Ny GIV-elevar i inntakslista slik at skulen er informert og kan ha eit ekstra blick på dei. Det viser seg at mange av elevane er på eit karakternivå som gjer at dei elles ikkje ville blitt "fanga" opp.

Hordaland fylkeskommune samarbeider med kommunane om kommunevise resultat på gjennomføring

<p>Styrke og tydeleggjere krava til leiarrolle i arbeidet med identifisering, kartlegging og oppfølging for å nå målet om auka gjennomføring</p>	<p>Leiinga ved skulane må særleg sjå til at skulen har eit effektiv system* for tidleg identifisering og tett oppfølging av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevar med informasjonsskjema • Elevar med låge inntakspoeng • Elevar som gjer omval • Elevar som har stryk/IV frå tidlegare år • Elevar sitt fråvær • Elevar som har stryk/IV til første termin • Minoritetsspråklege elevar med kort butid <p>Fylkesdirektør opplæring fekk utarbeidd eit rettleiingsdokument "<i>Blikk for alle, fokus på den enkelte</i>". som set tydeleg krav til leiinga om kartlegging og oppfølging av elevane. Rettleiinga blir følgd opp i styringsdialogen med skuleeigar, og fylkesrådmannen vurderer dette til eit svært viktig tiltak på lang sikt.</p> <p><i>*Med system forstås ein at skulen t.d. har årshjul, rutinar, handlingsplanar og møteplanar som er kjent for alle og som har som mål å sikre at alle drar i same retning for å auke gjennomføringa.</i></p>
<p>Rådgeving og overføringsmøte</p>	<p>OT/PPT arrangerer årlege møte med rådgjevarar og PPT-grunnskule der dei går gjennom elevar som er tatt inn på særskilt tilrettelegging.</p> <p>Mange skular har og eigne overføringsmøte med grunnskulen, og det er også vanleg at dei inviterer elevane inn til skulen om våren.</p> <p>Det blir arrangert eigne informasjonsmøte om tilbodet ved dei vidaregåande skulane i Hordaland for minoritetsspråklege elevar og deira føresette i mars kvart år. Årleg ca 160 deltakarar.</p>

Kartlegging og opstart av eit tilpassa opplæringsløp

<p>Kartleggingstestar</p>	<p>Alle elevane på Vg1 blir kartlagt med ulike kartleggingsverktøy i faga engelsk, norsk og matematikk. Føremålet med kartleggingsprøvar er å undersøkje om det er enkeltelevar som treng ekstra oppfølging i ferdigheiter og fag.</p>
<p>Startsamtalar</p>	<p>Skulane gjennomfører startsamtalar med alle nye elevar. Gjennom desse samtalan vil kontaktlærarane få eit godt bilete av elevane og eventuelle utfordringar dei måtte ha.</p>

Konkrete tiltak retta mot ulike målgrupper

<p>Studieverkstad</p>	<p>Studieverkstad blei etablert på to store skular i samarbeid med OT/PPT som ei utprøving i 2007. Studieverkstadane er no etablert som eit tilbod på meir enn halvparten av dei vidaregåande skulane i Hordaland. Organiseringa varierer frå skule til skule, men i hovudsak blir det gitt eit tilbod om individuelt tilpassa/differensiert opplæring i mindre grupper, i fellesfag som norsk, matematikk, engelsk og kroppsøving etter behov. Minoritetsspråklege elevar får oftast tilbod om forsterka opplæring i norsk. Fleire skular har også tilbod om kurs i studieteknikk og intensivkurs i samband med heildagsprøver, tentamen og eksamen.</p> <p>Eleven blir søkt inn via faglærar eller kontaktlærar etter kartlegging, mange skular har skriftleg søknad og inngår ein skriftleg avtale med eleven. Varigheit varierer også, vedtak blir gitt for kortare eller lengre periodar.</p> <p>I hovudsak er tilbodet etablert som eit tiltak for elevar med svake resultat, men nokre</p>
-----------------------	---

	<p>få skular gir også tilbod om forsterka opplæring til elevar med gode resultat.</p> <p>Skulane har årleg fått ekstra midlar til utvikling av dette tilbodet. Omfanget av elevar på studieverkstader ligg på rundt 1200 -1300 elevar årleg. Skulane melder om gode resultat, dei har reduserte tal på sluttarar, IV og stryk blant deltakande elevar. Eit anna resultat er at talet på elevar med spesialundervisning er redusert.</p>
Minoritetsspråklege elevar	<p>Innkjøp av lisens til «Veien fram» som er eit nettbasert læremiddel i norsk for minoritetsspråklege elevar. Fylkesdirektør opplæring er usikker på om dette programmet blir brukt. Dette er noko som må setjast større merksemd på ovanfor skulane.</p> <p>I Hordaland er det totalt 10 innføringsklassar for minoritetsspråklege elevar. Om desse elevane går over til ordinære klassar og gjennomfører vidaregåande opplæring, er det ikkje mogleg å finne ut på grunn av personvernet til den einskilde elev.</p> <p>Styrka ressurs for å følgje minoritetsspråklege elevar i overgangen til lære.</p>
Tiltak for elevar i påbyggklassar	<p>Elevar som har søkt Vg3 påbygg og har stryk i inntil to fag, enten fellesfag eller programfag, kan få ekstra støtte for å ta ny og utsett eksamen til jul. 7 skular har fått midlar til forsterka pedagogisk tilbod på påbygg med større trykk på vurderingspraksis.</p> <p>Skulane melder tilbake at det er vanskeleg å motivere elevane til dette tilbodet fordi det er timar som kjem på toppen av ordinær undervisningstid, og elevane ønskjer ikkje å få meir opplæring i fag dei allereie slit med. Tiltaket går likevel vidare neste skuleår.</p>
Leksehjelpen	<p>I skuleåret 2013 -2014 var det 10 leksehjelptiltak i Hordaland i samarbeid med Røde Kors. 4 tilbod var i Bergen sentrum og 1 tilbod i Åsane, Fana, Askøy, Øystese, Bømlo og Voss. I snitt er det omlag 150 elevar som nyttar tilbodet kvar veke, og det er 88 personar som stillar opp som frivillege.</p> <p>Det er ikkje mogleg å måle tiltaket, men om ein reknar med at det er omlag 700 elevar som har fått hjelp dette året, må ein rekne det som eit vellykka tiltak.</p>
Nettundervisning	<p>Hausten 2016 blir det sett i gang nettundervisning for minoritetsspråklege elevar som treng særskilt norskopplæring. Her får dei opplæring i norsk tilpassa elevar med kort butid i Norge. Det er ikkje karakterar eller eksamen på kurset.</p>
Sommarskolen	<p>Sommarskolen blei arrangert for 9. gong dette året. I år blir sommarskolen arrangert i Bergen, Askøy, Stord og Knarvik, og det var 45 elevar som deltok. Undervisninga er i matematikk. Målgruppa er elevar som ikkje har bestått. P.g.a organiseringa er det berre elevar på yrkesfag som kan ta eksamen.</p> <p>På dei 9 åra har det vore 594 elevar som har deltatt på sommarskolen. Det er 250 som har tatt eksamen og det er 170 som har bestått.</p>

Konkrete tiltak i fag- og yrkesopplæringa

Vekslingsmodellen	<p>Elevane startar læretida i løpet av første året i vidaregåande skule (Vg1), og tar teorien som modular i løpet av læretida. For skuleåret 2014/15 er dette eit prøveprosjekt i betong-/eller tømrrarfaget for inntil 15 elevar og i helsearbeidar-faget eller barne- og ungdomsarbeiderfaget for inntil 22 elevar.</p> <p>Resultatet kan målast først når elevane har fullført opplæringa i 2017.</p>
Styrking av samarbeidet skule - arbeidsliv	<p>Det er oppretta eit opplæringskontor for tilrettelagt fagopplæring for heile Hordaland, Ok AMB. Opplæringskontoret skal vere med å formidle ungdommar som elles vil slite med å fullføre opplæringa på eige hand. Ok AMB er eigd av arbeidsmarknadsbedriftene i Hordaland. Hordaland fylkeskommune er deltakar i prosjektet på forvaltningsnivå og skal sikre at prosjektet heng saman med andre prosjekt.</p> <p>Prosjektet har som mål å utvikle, utvide og formalisere betre samarbeidsrelasjonar mellom opplæring i skule og lokalt arbeidsliv, og slik skape nye og varige samarbeidsarenaer i Hordaland. Tiltaket har òg som mål å hjelpe fleire ungdommar ut i lære, og til å fullføre opplæringstida gjennom felles rettleiingsinnsats frå dei ulike partane.</p>
Lærekandidatordninga	<p>Ein lærekandidat siktar mot arbeidsoppgåver innanfor ein avgrensa del av læreplanen. Variasjonane kan vere store frå kandidat til kandidat. Nokre kan nå alle måla i Vg3-læreplanen, mens andre kan ha ei måloppnåing på til dømes 50 %. Det er mogleg å gjere om ein opplæringskontrakt til ein lærekontrakt og omvendt undervegs i læreløpet. .</p>
Praksisbrev	<p>Det er planar om setje i gang med praksisbrev med eit kompetansebevis som er mindre omfattande enn fag- eller sveinebrev. Dette er ei forsøksordning initiert av UDIR og er spesielt retta mot dei som ønskjer ei meir praktisk vidaregåande opplæring. Praksisbrev er ein grunnkompetanse, som kan byggast vidare til fag- eller sveinebrev.</p>
FYR- yrkesretting av fellesfaga	<p>FYR-prosjektet starta hausten 2011 og var i utgangspunktet eit sideprosjekt til Ny GIV. No er det eit eige prosjekt under UDIR fram til 2016. FYR-prosjektet skal sikre at elevar i yrkesfaglege utdanningsprogram får ei opplæring i fellesfaga matematikk, norsk, engelsk og naturfag, som blir opplevd som relevant for skulekvardagen, og er yrkesretta mot framtidig arbeidsliv. Gjennom UDIR er det tilsett 4 FYR-koordinatorar; ein i kvart av fellesfaga. Desse 4 koordinatorane skal vere med å bidra til ei god spreing i Hordaland.</p>
Konferansen "Rett kompetanse"	<p>Årleg konferanse blir arrangert i samarbeid med partane i arbeidslivet. Målet er å stimulere til vidare samarbeid mellom vidaregåande opplæring og arbeidslivet.</p> <p>Det er om lag 200 deltakarar kvart år på konferansen.</p>
Påbygg for elevar som er ferdig med læretida	<p>For å sikre at fleire vel fagbrev som utdanningsløp og minke talet på elevar som vel påbygg til generell studiekompetanse etter Vg2.</p>
Ressursteam for fagopplæring	<p>Samarbeid med Bergen Kommune for lærlingar som er tilsett i kommunen. Målet er å førebygge fråvær, tilrettelegging av opplæringa og auke gjennomføringa.</p> <p>Ressursteamet har vore eit forsøksprosjekt, og evaluering viser at fleire av målsettingane er oppnådd og at prosjektet kjem til å fortsette neste år.</p>

Kvalifiseringsprogram	<p>«Kick off» på Stord og i Bergen for elevar som hadde søkt, men ikkje fått læreplass. Dei får opplæring i CV-skriving og førebuing til intervju. Arbeidslivets krav til kompetanse, endringsvilje og å ta ansvar for eiga utdanning og eige liv var og sentrale tema.</p> <p>170 ungdommar møtte til læreplasskurset i juni. Fleire opplæringskontor og lærebedrifter var til stades for å gi råd og ta i mot søknader. Det vart gjort fleire avtaler om intervju og vidare kontakt. Deltakarane er registrerte.</p> <p>Resultat er ikkje mogleg å måle enda.</p>
Vegen vidare for å få læreplass	<p>11 elevar frå Sunnhordland og Bergensregionen vart inviterte med på ein Camp på Dale Oen Experience i Øygarden. Vegen til læreplass vart gjennomført på tre dagar. Målet var motivasjon og bevisstgjerung rundt personleg meistring og motivasjon – slik at dei sjølv skulle ta det avgjerande steget for å få seg ein læreplass. Kurset skulle òg gi deltakarane auka kompetanse om det å søke læreplass, gi innsikt i kva bedriftene forventar og korleis ein møter desse krava.</p> <p>Dag 3 i kurset var lagt opp med «speed intervju». Alle som deltok på kurset fekk minimum møte to bedrifter innanfor eige fag.</p> <p>9 elevar fekk læreplass og 2 byrja på påbygg.</p>
3 månaders læreplasskurs	<p>Eit anna tilbod var eit 3 månaders læreplasskurs. Målet var å skaffe læreplass til kvalifiserte søkjarar som ikkje var formidla pr 15.08. Kurset skal kvalifisere ungdommar for å få læreplass, auke gjennomføringa og systematisere arbeidet med formidling.</p> <p>Senter for Sysselsetting A/S var leigd inn for å gjennomføre læreplasskurset. Manglande teori og komplettering av fag vart kjøpt gjennom A2G LINK. Sentrale tema i kurset var motivasjon og bevisstgjerung, arbeidslivskompetanse, arbeidspraksis og komplettering av fag.</p> <p>Status er at 8 av dei 17 deltakarane har fått læreplass. Dei andre er vidare i arbeidspraksis med sikte på læreplass. 1 av desse vil få seg læreplass etter praksisperioden.</p>
Vegen tilbake for dei som har slutta	
#GAME-PLAN	<p>#GAMEPLAN er eit gruppetilbod som vert drive av OT. Målsetjinga er å avklare ungdom som treng tett oppfølging og ikkje er klar for andre tilbod, og er ei prekvalifisering før avklaring og klargjering. Tilbodet har vore i gang i 8 månader, og 26 ungdommar har delteke. Av desse har 17 gått vidare til andre tilbod som Hyssingen produksjonsskule og Ungdomsmottaket i NAV, fem har søkt om aktivitetar utanlands. To har gått vidare i eit behandlingssystem, og det er berre ein som ikkje har planar for vidare aktivitet eller skule.</p>
Hyssingen produksjons-skule	<p>Hyssingen produksjonsskule skal gje ungdom under 21 år motivasjon, moglegheit og kompetanse til å gjennomføre ei vidaregåande utdanning eller klare seg på arbeidsmarknaden. Hyssingen sine verkstader vil ha ein reell produksjon og levere varer og tenester til eksterne kundar.</p> <p>Det er etablert eit tverrfagleg ressursteam med representantar frå PPT (psykolog), OT, Fagopplæring og tilsette på Hyssingen. Talet på ungdom i Hyssingen har til no vore mellom 20 og 30.</p>

Ungdomsmottaket i Bergen	NAV sitt Ungdomsmottak i Bergen har vore eit samarbeid med OT i Ny GIV-satsinga sidan 2011. Satsinga skal sikre eit alternativt tilbod så tidleg som mogleg og hindre tilleggsproblematikk. Ungdomsmottaket er eit arbeidsretta tiltak, og deltakarane må være avklart i forhold til helse, motivasjon og modenheit for å kunne stå i et arbeid/tiltak. Andre tiltak frå NAV er i hovudsak praksisplassar.
Aktiv ungdom	OT samarbeider med Regionalavdelinga i fylkeskommunen om tilbodet Erasmus+ og Aktiv Ungdom. Sidan oktober 2014 er det sendt 15 ungdommar til utlandet gjennom Aktiv ungdom. Ein av medarbeidarane i OT er fast kontaktperson mot deltakarane, og OT følgjer opp undervegs og i etterkant av opphaldet.
Korte kompetanse-givande kurs	Korte kompetanse-givande kurs er enkeltkurs for dei som kan få praksisplass eller arbeid i samarbeid med OT, bedrift og eventuelt NAV, og der kurset er ein inngangsbillett til plassen. Kursa er finansiert av fråfallsmidlar frå fylkeskommunen. Talet på kursa varierer årleg mellom 5 og 10.
Truckførar-kurs på Hjeltnes vgs	Tilbod over to veker 4 gonger pr år. Det er plass til 8 ungdommar på kvart kurs. Målet er å gjere ungdommen kvalifisert for arbeid innan bedrifter som krev truckførarsertifikat. Her bur dei på skulen sitt internat under opphaldet. Kurset vert finansiert av fråfallsmidlar frå fylkeskommunen.
Avklarings-samtaler for skule-sluttarar	Føremålet med samtalen er å leggje til rette for ei tidlegare og meir forpliktande oppfølging av ungdom som kan falle ut av opplæring og arbeid. Samtalen skal motivere og realitetsorientere ungdommen, og OT skal gi rettleiing og informasjon om dei moglegheitene som finst. Det skal lagast ein oppfølgingsplan. OT skal følgje ungdommen opp vidare. Tal på avklaringsamtaler for skuleåret 2014/15 var 497 (tal pr. 15.06.15)
Studieverkstad Årstad vidaregående skole	OT har inngått ein avtale med Årstad vidaregående skole om å ta inn OT-ungdom i studieverkstad. Ut frå behov skjer det eit kontinuerleg inntak gjennom skuleåret. Plass på studieverkstaden kan kombinerast med andre tilbod, til dømes praksisplass. Opplegget viser gode resultat og styrker OT-ungdommen.

Statistisk oppfølging

Eitt av forskingsresultata etter Ny GIV var at fylkeskommunane hadde for lite kjennskap til å bruke statistisk metode for å kartlegge og jobbe systematisk med elevane sitt læringsmiljø og utvikling.

PULS	Hordaland fylkeskommune har kjøpt inn PULS til alle skulane. Puls er eit analyseverktøy som set saman ulike tabellar mellom anna i elevundersøkinga. I PULS har og skulane moglegheit til å halde seg oppdatert om sluttarar og karakterutvikling slik at dei har moglegheit til å jobbe meir systematisk med utviklingsarbeid og elevane si utvikling.
	I mai 2015 blei det arrangert eit to-dagars kurs i bruken av PULS for skuleleiarar. Det var 51 deltakarar fordelt på 42 skular.
	Fagopplæringskontoret har også tatt i bruk PULS, i første omgang til lærlingundersøkinga og lærebedriftundersøkinga. Opplæringskontora vil også etter kvart bruke dette verktøyet. Desse vil bli kursa i programmet i september 2016.